

วัดโคกหลวง

ชื่อแหล่ง : วัดโคกหลวง

ที่ตั้ง : ตำบลเพงพวย อำเภอคำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง : จักราชบุรีใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ไปทางกรุงเทพฯ เมื่อถึงแยกพิศุลทองเลี้ยวขวาใช้เส้นทางสายพิศุลทองไปประมาณ 10 กม.เศษ แล้วแยกขวาเข้าทางสาย 3336 ไปประมาณ 13 กม. มีทางแยกเข้าวัดอยู่ทางซ้ายเข้าไปประมาณ 300 เมตร

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม :

สภาพภูมิศาสตร์ : สถานที่ตั้งวัดเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ไม่ไกลจากแม่น้ำแม่กลอง ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านทิศ ตะวันตก ห่างออกไปประมาณ 1 กม.เศษ

แหล่งน้ำ : พื้นที่ตั้งวัดมีลำคลองสายเล็กๆ ซึ่งแยกออกมาจากแม่น้ำแม่กลอง

ประวัติ : ไม่ทราบชัดว่าสร้างขึ้นเมื่อใด แต่จากหลักฐานทางด้านสิ่งก่อสร้างที่เหลืออยู่น่าจะเป็นวัดที่มี มาแล้วตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

หลักฐานทางด้านโบราณคดี :

อุโบสถ อาคารก่ออิฐถือปูนขนาด 5 ห้อง หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้องกาบ เป็นหลังคาชั้นเดียวมี พาไลทั้งด้านหน้าและหลัง ด้านละ 1 ห้อง ด้านข้างมีชายคาปีกนกสั้นๆ ยื่นออกมา ก่อนบุรณะ ในส่วนของ ชายคาปีกนกและพาไลเหลือหลักฐานเครื่องไม้เพียงเล็กน้อย หน้าบันของอุโบสถวัดโคกหลวงทรงแบบเรือน แก้วตักแต่งด้วยลวดลายปูนปั้น เป็นรูปต้นไม้ ดอกไม้ ในส่วนที่เป็นดอกประดับด้วยเครื่องถ้วยชามเคลือบ ปัจจุบันเหลือเพียงเล็กน้อย ในลวดลายประดิษฐ์เป็นรูปสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นภาพนกและลิงอยู่เต็มเนื้อที่ ปั้นลม ปูนปั้นประดับใบระกาดินเผา หางหงส์ทำเป็นแท่นสำหรับตั้งเครื่องถ้วยชาม ปัจจุบันไม่เหลือหลักฐาน ผนัง ก่ออิฐถือปูนด้านหน้า(ทิศตะวันออก)มีประตูทางเข้า 2 ประตู เหนือกรอบประตูมีร่องรอยการประดับเครื่อง ถ้วยชาม ผนังด้านข้างก่ออิฐถือปูนมีเสาอิงไม่มีหน้าต่างแต่เจาะช่องแสงบริเวณห้องที่ 2 และห้องที่ 3 เป็นช่อง เล็กๆ ห้องละ 2 ช่อง

อนึ่งเมื่อมีการบูรณะอุโบสถหลังนี้ พระภิกษุที่วัดโคกหลวงให้ข้อมูลว่า พบอัฐิขนาดใหญ่อยู่ใต้ฐานอุโบสถ(อัฐิขนาด 41.5 x 23 x 15 ซม.) สำหรับเสมาของอุโบสถหลังนี้ เป็นเสมาหินทรายแดงขนาดเล็กแบบที่พบในวัดสมัยอยุธยาตอนปลาย ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในวิหาร พระประธานในอุโบสถได้ถูกเคลื่อนย้ายไปไว้ที่วัดอมรญาติสมาคม อ.ดำเนินสะดวก เมื่อประมาณ 25-30ปีมาแล้ว ส่วนพระพุทธรูปนาคปรก และรอยพระพุทธรูปตำริดจำลอง ปัจจุบันอยู่ที่วัดสี่คาราม อ.ดำเนินสะดวก

นอกจากนี้จากการสำรวจ ยังพบชิ้นส่วนปูนปั้นฐานพระพุทธรูป กระเบื้องเจียงายและชิ้นส่วนภาชนะดินเผาจำนวนมาก ใกล้กับบริเวณวัด

กำแพงแก้วรอบอุโบสถ เป็นกำแพงก่ออิฐถือปูนเดี่ยวๆ มีทางเข้าทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก

วิหาร อาคารก่ออิฐถือปูนขนาดเล็ก ที่ผนังด้านในมีภาพจิตรกรรม ปัจจุบันสภาพลบเลือนมากมีประตูทางเข้าทางด้านทิศตะวันตก 1 ประตู และที่ด้านข้างด้านละประตู

การกำหนดอายุสมัย : กรุงศรีอยุธยาตอนปลาย-กรุงรัตนโกสินทร์

การประกาศขึ้นทะเบียน : ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี : ศาสนสถานในพุทธศาสนา ยังมีการใช้ประโยชน์

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน : สำรวจ 14 มิ.ย.39 บันทึก 14 ก.ค.39

ผู้ปฏิบัติงาน : นางสาวพยุง วงษ์น้อย

ภาพประกอบ :

พระอุโบสถวัดโคกหลวง

ผนังพระอุโบสถก่ออิฐถือปูน เจาะช่องแสงขนาดเล็ก

หน้าบ้านด้านหน้า พระอุโบสถวัดโคกหลวง

